

ORADEA

CU BANI PUȚINI ȘI TRUPE MULTE

În sarabanda festivalurilor, „Săptămîna Teatrului scurt” de la Oradea, ajunsă în acest an la ediția a IX-a, a pornit într-o zi de luni, cu soare afară și frig în sală.

Ar fi părut o poveste trumoasă Oradea '93, dacă ne-am fi limitat la centrul superb al urbei de pe Criș, la clădirile de inspirație barocă și la ghirlandele de becuri ale străzilor. Dar am sosit la Oradea să vedem teatru. Și l-am văzut mai întâi pe Ion Caramitru monologînd despre evoluția domniei-sale în timpul Revoluției, despre cum și-a pus bascheții și șepcuța de schi, și n-a mai dat pe-acasă vreme de cinci zile.

La cererea unei adolescente (care i-a reproșat că nu-l mai știe ca actor), d-l Caramitru a recitat din Nichita. Și au vibrat pereții.

Tot în prima seară, deci tot luni 26 aprilie, s-a înregistrat și primul chics al festivalului. Teatrului „Odeon” (venit în festival cu Eden de Paula Bouffieux) i s-a rupt cuierul din plastic, element de decor

indispensabil. După vreo două ore de lipituri, singura soluție s-a dovedit (lipitura cedînd) ca spectatorii să fie trimiși acasă. Despre uluirea acestora nu e cazul să mai vorbim.

A doua zi lucrurile au mers mai bine. Fără incidente s-au jucat **Raport pentru o Academie** (Teatrul de Cameră UNITER) și **Îngrijitorul** (Teatrul Național din Timișoara) - ambele selecționate oficial. Tot marți seara s-a jucat **Piaf**, recitalul actriței Aurora Simionică (T.N. Timișoara), spectacol invitat.

Nici Craiova și nici Petroșanii n-au mai ajuns la Oradea. Au ajuns în schimb Teatrul „Eugen Ionescu” din Chișinău, vecinii de la Naționalul ieșean, precum și cei pregătiți pentru **Șantaj** (Teatrul „Nottara”).

Vineri, 30 aprilie, lumea s-a îmbulzit la Strip-tease de Mrožek, cu tinerii de la A.T.F. București, și la **Nemuritorul Ionel** de Șerban Codrin Denc, premiera teatrului-gazdă.

Sîmbătă s-a înregistrat o nouă absență (și o nouă suspendare a reprezentației) - Teatrul „Inoportun” al UNITER.

La **Scaunele** lui Eugen Ionescu (versiunea brașoveană) n-au fost scaune destule. Cum nici bani n-au fost, și nici organizare. Din cauza „reclamei”, spectacolul Teatrului Național din Budapesta s-a jucat cu jumătate de sală plină (sau goală): de aceea, poate, și hrana invitaților a fost dintre cele mai... subțiri.

Restaurantul „Oradea”, situat vizavi de teatru, a găzduit **Nunta** de Cehov, jucată de viitorii actori. Cea mai credibilă a fost scena spargerii farfuriiilor.

Că ultimii au fost și de astă dată cei dinții ni s-a dovedit prin **Cîntăreața cheală** a Teatrului Maghiar din Cluj. Tompa Gábor & comp. au luat sfertul de milion, au zis „servus” și duși au fost. Căci lung e drumul Clujului.

MIHAI CLAUDIU CRISTEA

SIMPLE IMPRESII

DE LA SATU MARE

Mare, îmi sugera ca noi, criticii, să „intrăm în grevă” și să „boicotăm” asemenea practici. Nu cred însă nici în eficiența unei asemenea „soluții”, fie și pentru faptul că nu de spărgători de grevă ducem noi lipsă. De fapt, s-a scris de atîtea ori despre asta, fără nici un rezultat, că nici nu merită să mai insistăm.

În ceea ce mă privește, m-am dus la Satu Mare pentru că acolo, cu toată modestia, dar și cu toată credința, cu tot entuziasmul și cu o nedeșmințită încăpăținare de a face, un om - Cristian Ioan, directorul teatrului - și-a legat numele de acest festival pe care a știut să-l scoată la lumină încă de la prima ediție. Cu tact, cu eleganță, cu zîmbet mereu binevoitor față de toți invitații și toate pretențiile lor. Ei bine, cită vreme premiul primei ediții a revenit spectacolului **Cîntăreața cheală** de Eugen Ionescu, la Teatrul Maghiar din Cluj, în regia lui Tompa Gábor, iar premiul celui de a doua ediții, din acest an (3-9 mai), a deschis seria marilor succese cărora le este hărăzit **Decameronul** lui Silviu Purcărete, creat la Teatrul „Anton Pann” din Rîmnicu Vilcea, Festivalul „Teatru-Imagine” de la Satu Mare își justifică pe deplin existența și se află pe drumul cel bun. Chiar dacă n-a reușit încă să fie atît de „internațional” pe cît și-a dorit, chiar dacă n-au lipsit - nici de la această ediție - spectacolele

Într-o lună suprasaturată de festivaluri teatrale (ce s-au străduit, iar unele chiar au reușit să fie) internaționale, opțiunea criticului pentru unul sau altul dintre ele n-a fost deloc ușoară. Cu atît mai mult cu cît festivalurile noastre teatrale, în sfîrșit scăpate de „dirijismul” cultural, nu pot scăpa încă de practica suprapunerii perioadelor în care au loc, practică rămasă - paradoxal - de pe vremea „dirijismului”! Mai în glumă, mai în serios, regizorul Alexandru Tocilescu, prezent și el, ca și mine, pentru cîteva zile la Satu

© Cîntăreața cheală

FESTIVALURÎ

care puteau să lipsească fără nici un regret. Dar unde e altfel și care festival teatral din țară sau din lume n-are parte și de lucruri care să nu placă publicului sau criticilor? Mai mult decât valoarea unui spectacol sau a altuia e importantă o anumită cotă valorică generală, sesizabilă la nivelul selecției. Și încă și mai importantă e posibilitatea de a observa în această selecție o anumită direcție teatrală urmărită programatic, aptă să personalizeze festivalul de la o ediție la alta. Poate fi „Teatru-Imagine” (dincolo de relativ sterilele discuții teoretice, care se pot purta la nesfârșit în jurul acestei sintagme) o astfel de coordonată structurantă a unui festival de amploare națională și chiar internațională? Judecînd după spectacolele de pînă acum, în special după cele premiate, dar nu numai, răspunsul e categoric pozitiv. Cum pozitivă poate fi socotită și reacția publicului, felul în care a primit festivalul și l-a integrat în viața cetății, așteptîndu-l ca pe unul dintre cele mai importante evenimente, cu care deja se poate mîndri. Și cum să n-o facă, atîta vreme cît spectacole de felul celor amintite își primesc la acest festival confirmarea valorică, la care publicul sătmărean a fost părtaş? Nu-și vor lua ele zborul spre alte meleaguri și festivaluri, cu cartea de vizită a premiului obținut la Satu Mare?

STUDENT FEST TIMIȘOARA '93 DIPLOME ÎN ALB-ALBASTRU

Aflat la a doua ediție, „Student Fest” a fost împărțit în patru secțiuni: arte plastice, muzică, teatru și umor. A surprins în mod neplăcut spațiul redus oferit de organizatori teatrului, în doar trei zile urmînd a se produce douăsprezece trupe. S-a jucat ziua, s-a jucat și la orele amiezii, cînd celor mai mulți numai de teatru nu le ardea, nescăpîndu-se nici ocazia spectacolelor nocturne.

Au venit la Timișoara trupe amatoare (Teatrul „Ludic” din Iași, „Podul” – București, „Gaudeamus” – Cluj, „Țache” – Arad), profesioniște în devenire (Academia de Teatru din Tîrgu Mureș, Academia „Luceafărul” din București), o notă aparte făcînd Teatrul Odeon, prin spectacolul ... **au pus cătușe florilor...**

Prezențele locale au fost Teatrul studentesc „Thespis” și Teatrul Național din Timișoara, acesta din urmă prezentînd, ca și colegii bucureșteni profesioniști, un spectacol (**Îngrijitorul** de Harold Pinter) paralel cu tema fixată de organizatorii Fest-ului: **strada**.

Majoritatea trupelor invitate s-au încadrat însă în temă, spectacolele desfășurîndu-se, spre stupefarea multor trecători, în piețele publice. **Angajare de clown** a lui Matei Vișniec s-a întîmplat seara, chiar în Piața Operei, **Lecția** lui Eugen Ionescu a debutat la ora retragerii tramvaielor, recitalurile individuale (care mai de care mai false) au provocat somnul pe la unu, iar **Jocul vieții și al morții...** ne-a amintit de Horia Lovinescu la trei dimineața. A doua zi iar, a treia zi iar...

În ultima seară, în condiții de sală (din motive de regie și de ploaie), studenții Academiei de Teatru din Tîrgu Mureș s-au întîlnit pentru... **20 de minute cu îngerul** (Vampilov). Dar, de fapt, cortina secțiunii ocrotite (?) de Thalia n-a căzut chiar imediat, întrucît s-a pus și de-o conferință de presă (în loc de anunțatul cocktail). Fiecare participant s-a căutat prin buzunaru-i studentesc pentru banii de-un suc și de-o cafea, iar pe urmă s-a

Atmosfera destinsă, cordială, spiritul de fair-play asumat de toți participanții, schimbul de opinii și de idei, civilitatea locului și a oamenilor, totul concură la crearea unui cadru îmbietor, pe care-l simți ca pe o binefacere. Ține și asta de **stil** acestui festival, pe care cu greu l-ai putea compara cu vreun altul din țară. E firesc deci să rămii de fiecare dată cu impresii plăcute și cu dorința de a reveni.

Poate la anul vor fi mai multe spectacole străine interesante. Poate la anul și bucureștenii vor fi la înălțime. Și cine știe ce alt regizor de talia lui Tompa Gábor sau a lui Silviu Purcărete ne va încînta cu un spectacol care să devină la rîndu-i emblematic pentru ceea ce s-a dorit prin „Teatru-Imagine”.

Marea satisfacție a tuturor celor ce-au reușit să vadă **Decameronul**, să admire rafinamentul și subtilitatea imaginii teatrale oferite de vilceni sub bagheta lui Purcărete, avîndu-l ca solist pe neasemuitul vrăjitor al sunetului actoricesc Ilie Gheorghe, devine treptat amintire. Imagine. Prolungind ecourile Festivalului „Teatru-Imagine” pînă la ediția sa viitoare.

VICTOR PARHON

pus pe ascultat panglicile (sonore) creponate ale regizorului Diogene Bihoi, directorul festivalului. În loc să procedeze normal, pe față, spunîndu-le „concurenților” că n-au fost bani nici de premii și nici de șampanie, domnia-sa a dat-o pe politică, servindu-ne definiții cel puțin comice: „juriul e o invenție comunistă, un produs oribil al epocii apuse”. În viziunea domnului Bihoi, unii dintre membrii „invenției” erau buni „doar să mîngîie pe creștet studentele”, timp în care ceilalți erau preocupați cum să fure cît mai mult din teatrul studentesc! Drept pentru care, huliul juriu nici nu s-a mai constituit, hotărîrea organizatorilor fiind aceea de a da la toată lumea niște diplome albastre. Astfel, acestea s-au distribuit tuturor participanților, fără excepție, în alb, avînd tipărit doar antetul festivalului și generosul text: „SE ACORDĂ TITLUL DE CEL MAI BUN...”. Instrucțiuni de folosire a respectivelor cartoane a dat chiar domnul director al Student Fest-ului: „fiecare scrie pe ele ce vrea”.

În atare condiții, gurile rele spun că ediția următoare a festivalului studentesc de la Timișoara se va intitula, conform propunerii participanților de anul acesta, „FĂRĂ PREMII NU VENIM!”

Mihai Claudiu CRISTEA